

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน

อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง*

PROMOTION OF PEOPLE'S POLITICAL PARTICIPATION AT TA KHAN

SUBDISTRICT, BAN KHAI DISTRICT, RAYONG PROVINCE

พฤกษ์ศรี อรุณรัตน์*, วชิรินทร์ ชาญศิลป์, อภิญา ฉัตรช่อฟ้า

Prueksasee Arunrat*, Vacharin Chansilp, Apinyar Chatchorfa

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระนครศรีอยุธยา ประเทศไทย

Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phra Nakhon Si Ayutthaya, Thailand

*Corresponding author E-mail: warasanwarasan7@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ 1) ศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 2) เปรียบเทียบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักธรรมเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำนวน 7,663 คน โดยสุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง 381 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีและค่าเอฟ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 9 คน ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า 1) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านเพศและรายได้ไม่มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญ 3) การประยุกต์หลักทศพิธราชธรรมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถทำได้โดยการสร้างความสามัคคีในชุมชน เน้นการประชุมและหารืออย่างต่อเนื่อง เคารพความคิดเห็นของผู้ใหญ่ และผู้นำ ส่งเสริมการตัดสินใจร่วมกันอย่างมีเอกภาพ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ หลักการเหล่านี้ช่วยสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในสังคม ส่งผลให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

คำสำคัญ: ส่งเสริม, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, หลักอิทธิบาท

Abstract

This research article aims to: 1) Examine the level of political participation promotion among citizens, 2) Compare the promotion of political participation among citizens, classified by personal factors, and 3) Explore the application of Buddhist principles to enhance political participation. The research employs a mixed-method approach, incorporating both quantitative

* Received September 26, 2024; Revised October 25, 2024; Accepted November 1, 2024

and qualitative methods. The population consists of 7,663 citizens in Takhun Subdistrict, Ban Khai District, Rayong Province. A sample size of 381 individuals was selected using Taro Yamane's formula. Questionnaires were used to collect data, and the analysis was performed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test and F-test. For the qualitative part, data were gathered from 9 key informants through in-depth interviews and analyzed descriptively. The study results showed that: 1) The overall level of promoting political participation among citizens was high. 2) Citizens of different ages, educational backgrounds, and occupations exhibited significantly different levels of political participation at the 0.05 level of statistical significance, while there were no significant differences in political participation based on gender and income. 3) The application of the "Aparihaniya Dhamma" (principles of non-decline) to promote political participation can be achieved by fostering community unity, regularly conducting meetings and discussions, respecting the opinions of elders and leaders, promoting unified decision-making, and encouraging open participation by all citizens. These principles help build trust and cooperation in society, resulting in increased citizen enthusiasm for political participation.

Keywords: Promote, Political Participation, Itthipatha 4

บทนำ

ระบอบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ดังที่อับราฮัม ลินคอล์นกล่าวว่า “การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” อำนาจอธิปไตยแยกออกเป็น 3 ส่วน คือ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ระบุว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการปกครองตนเองผ่านการเลือกตั้ง (บททั่วไป เรื่อง ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข, 2560)

หลักการสำคัญของการเลือกตั้ง คือ ความสุจริต เทียบธรรม อิสระ และการลงคะแนนเสียงแบบลับ โดยต้องมีระยะเวลาที่แน่นอน ความเสมอภาค และความทั่วถึง การเลือกตั้งที่เป็นอิสระ ยุติธรรม และเป็นไปตามกฎหมาย เป็นเงื่อนไขสำคัญในการรับรองความชอบธรรมของรัฐบาล (Turner, B. S., 2000) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มุ่งส่งเสริมการปฏิรูปการเมือง โดยเพิ่มบทบาทของประชาชนในการเมือง คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอำนาจรัฐ เป้าหมายคือเปลี่ยนการเมืองจากการผูกขาดของนักการเมืองไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคน เพื่อสร้างประชาธิปไตยที่ยั่งยืนและสมบูรณ์แบบ (พรอนงค์ เพ็ชรรัตน์, 2551) การเลือกตั้งของประชาชนมีบทบาทสำคัญในระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นจุดเริ่มต้นในการเลือกตัวแทนที่มาจากการเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรม ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสในการถ่ายโอนอำนาจอย่างสันติ ผู้แพ้การเลือกตั้งจะยอมรับผลและถ่ายโอนอำนาจไปยังรัฐบาลใหม่ได้อย่างราบรื่น การเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรมต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนกำหนดรูปแบบรัฐบาลและทิศทางนโยบายในอนาคต การยึดเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ในการจัดตั้งรัฐบาลและตัดสินประเด็นสาธารณะ แต่ต้องไม่กีดกันเสียงข้างน้อย รัฐบาลหรือเสียงส่วนใหญ่ไม่สามารถลิดรอนสิทธิเสียงข้างน้อย ไม่ว่าจะเป็นจากชาติพันธุ์ ศาสนา ภูมิภาค หรือระดับรายได้ (จิรพันธุ์ วิสูตรศักดิ์, 2547)

แนวนโยบายแห่งรัฐ เรื่อง รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (มนฤดี คະนิงคิต, 2544) อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดระยองยังมีข้อจำกัด เช่น ขาดความเข้าใจในสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคทางการเมือง ประชาชนหลายคนยังมองว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่จำเป็นสำหรับ

ตนเอง และการแสดงออกทางการเมืองที่ต่างจากรัฐบาลมักถูกมองว่าไม่ถูกต้อง การสนทนาทางการเมืองมีการแบ่งฝักฝ่ายอย่างชัดเจน ทำให้การแสดงออกทางการเมืองเป็นเรื่องยากและนำไปสู่การละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น (พระปัญญา สัจจิตโต, 2564) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในชุมชนมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้วยการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 คือ 1) ฉันทะ คือ เต็มใจไปใช้สิทธิ์ 2) วิริยะ คือ ตั้งใจเลือกคนดี 3) จิตตะ คือ จิตใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ ศึกษานโยบายก่อนเลือกผู้แทน 4) วิมังสา คือ การทบทวนผลงานของนักการเมือง เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง และเป็นประโยชน์ให้นักการเมืองได้พัฒนาและปรับปรุงการทำงานให้ประชาชนเลือกทุกสมัยที่ลงเลือกตั้ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักอปริหานิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง จำนวน 43,810 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมด (จังหวัดระยอง, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Yamane, T., 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ จำนวน 9 รูปหรือคน โดยผู้วิจัยคัดเลือกแบบเจาะจง คือ นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ นักการเมืองท้องถิ่น นักปกครองท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (สิน พันธุ์พินิจ, 2547) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.968

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยได้ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จากคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน

การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน และนำมาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการการพรรณนา และสังเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร 2) ด้านการมีบทบาทในชุมชน 3) ด้านบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และ 4) ด้านการสื่อสารทางการเมือง และอิทธิบาท 4 ดังตารางที่ 1 และ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ตามตัวแปรโดยภาพรวม

ระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร	3.87	0.90	มาก
ด้านการมีบทบาทในชุมชน	3.81	0.72	มาก
ด้านบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	3.58	0.71	มาก
ด้านการสื่อสารทางการเมือง	3.80	0.85	มาก
ภาพรวม	3.76	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลและ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.90) ด้านการมีบทบาทใน ชุมชน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.72) ด้านการสื่อสารทางการเมือง ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.85) และด้านบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยภาพรวม

ระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หลักฉันทะ (เต็มใจไปใช้สิทธิ)	3.96	0.90	มาก
หลักวิริยะ (ตั้งใจเลือกคนดี)	3.88	0.72	มาก
หลักจิตตะ (จิตใจที่จดจ่อศึกษานโยบาย)	3.81	0.71	มาก
หลักวิมังสา (ตรวจสอบ ติดตาม ผลงาน)	3.73	0.85	มาก
ภาพรวม	3.85	0.52	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ หลักฉันทะ (เต็มใจไปใช้สิทธิ) ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.78) รองลงมา คือ หลักวิริยะ (ตั้งใจเลือกคนดี) ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.76), หลักจิตตะ (จิตใจที่จดจ่อศึกษานโยบาย) ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.96) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักวิมังสา (ตรวจสอบติดตาม ผลงาน) ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.82) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
						ยอมรับ	ไม่ยอมรับ
1	เพศ	ปัจจัยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	0.897	-	0.370	-	✓
2	อายุ	ปัจจัยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	-	1.850	0.119	-	✓
3	การศึกษา	ปัจจัยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	-	2.445	0.046*	✓	-
4	อาชีพ	ปัจจัยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	-	2.787	0.012*	✓	-
5	รายได้	ปัจจัยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	-	3.144	0.025*	✓	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การประยุกต์หลักอปริหานิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 พบว่า สามารถประยุกต์ใช้ได้ คือ หลักฉันทะ (เต็มใจไปใช้สิทธิ) การประยุกต์หลักฉันทะ เพื่อส่งเสริมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เต็มใจไปใช้สิทธิ การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ การเลือกคนดีเป็นหน้าที่ของประชาชน ตั้งใจศึกษา เปรียบเทียบนโยบายก่อนไปใช้สิทธิหลักวิริยะ (ตั้งใจเลือกคนดี) การประยุกต์หลักวิริยะ เพื่อส่งเสริมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ตั้งใจไปใช้สิทธิ ตั้งใจเลือกคนดี ตั้งใจทำหน้าที่เพื่อใช้สิทธิเลือกคนที่มีความรับผิดชอบในการบริหารท้องถิ่น หลักจิตตะ (จดจ่อศึกษา นโยบาย) การประยุกต์หลักจิตตะ เพื่อส่งเสริมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ประชาชนตั้งใจทำหน้าที่ของตนเองศึกษา นโยบายก่อนเลือก ไปใช้สิทธิ ตั้งใจเลือกคนดี นโยบายเด่น ตั้งใจทำหน้าที่เพื่อใช้สิทธิ

เลือกคนที่มีความรับผิดชอบในการบริหารท้องถิ่น หลักวิมังสา (ติดตาม ตรวจสอบ) การประยุกต์หลักวิมังสา เพื่อส่งเสริมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง เพื่อประชาชนได้ทบทวนสิทธิหน้าที่ที่ตั้งใจเลือก ความมุ่งมั่นอยากได้คนดีมีความรู้ความสามารถ รับผิดชอบต่อหน้าที่ นำไปสู่การทบทวนตัวเอง และทบทวนสิ่งที่ได้เลือกไปแล้วมีผลดี เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผล

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง อภิปรายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่เข้าร่วมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งระดับท้องถิ่นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนบ้านและคนรู้จักเกี่ยวกับกฎระเบียบและข้อบังคับในการเลือกตั้ง ศึกษาวิธีปฏิบัติ ตรวจสอบสิทธิ และติดตามข่าวสารการเลือกตั้งจากกลุ่มการเมือง รวมถึงนโยบายของแต่ละกลุ่ม การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงการสนับสนุนหรือไม่สนับสนุนผู้นำทางการเมือง และเป็นแรงกดดันให้รัฐบาลปรับปรุงนโยบาย การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจึงเป็นดัชนีสำคัญที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและสามารถส่งผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำและนโยบาย สอดคล้องกับวิจัยของสุทน ทองเล็ก ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการสื่อสารทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง ตามลำดับ (สุทน ทองเล็ก, 2564)

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง พบว่า 1) เพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง เพราะมีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น และแสดงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน จากการศึกษาของพระเนาวนนท์ ชยาภินันโท ที่พบว่า จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน ความคิดเห็นเกี่ยวกับจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนทั้งสองเพศไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าความคิดเห็นจะแตกต่างกันตามเพศ (พระเนาวนนท์ ชยาภินันโท, 2563) 2) อายุ อภิปรายได้ว่า ประชาชนในกลุ่มอายุต่างกันให้ความสำคัญกับสิทธิและหน้าที่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยพิจารณาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครและนโยบายของพรรคการเมือง เมื่อข่าวสารเหล่านี้ถึงมือผู้ลงคะแนนเสียง ประชาชนจะประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และจุดมุ่งหมายในการลงคะแนนของตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของจินตนา กะตากลุพบว่า ประชาชนที่มีระดับอายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (จินตนา กะตากลุ, 2562) 3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองแตกต่างกัน โดยการศึกษาที่มีผลต่อความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสนใจความเป็นอยู่ของท้องถิ่น ส่วนผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมักทำงานนอกบ้าน ก็ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/พรรคการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่มีความแตกต่างในด้านการสื่อสารกับนักการเมืองท้องถิ่น ประชาชนในระดับการศึกษามัธยมศึกษา, ปวช., ปวส., อนุปริญญา, ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนัสนันท์ ศิวะพรพัฒนา ผลเปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่การศึกษา และรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย (มนัสนันท์ ศิวะพรพัฒนา, 2564) 4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย

จังหวัดระยองแตกต่างกัน โดยนโยบายทางการเมืองมีผลต่อการประกอบอาชีพ เช่น นโยบายที่สนับสนุนผลผลิตและการประกันราคาผลผลิตให้กับเกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าอาชีพอื่น ๆ เช่น ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย และรับจ้างทั่วไป สอดคล้องกับวิจิตร เกิดน้อย พบว่า ประชาชนที่เพศ อายุ อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลไทยวาสา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (วิจิตร เกิดน้อย, 2563) และ 5) ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองไม่แตกต่างกัน โดยทุกคน ไม่ว่าจะมียาไรก็ได้เท่าใด ต่างก็ต้องการพัฒนาฐานะทางเศรษฐกิจของตน เพื่อดูแลครอบครัวและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทุกคนจึงฝากความหวังไว้กับนโยบายของนักการเมืองที่จะช่วยให้ชีวิตดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชยา เคล้าดี และคณะ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ไม่มีผลต่อการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรทุกประการ ข้อเสนอแนะในการวิจัยควรศึกษาเปรียบเทียบกับอำเภอหรือจังหวัดอื่น ๆ เพื่อพัฒนาจิตใจ การตัดสินใจไปใช้สิทธิของประชาชนต่อไป (จิรัชยา เคล้าดี และคณะ, 2564)

3. แนวทางการส่งเสริมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง โดยการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 พบว่า การประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง พบว่า อยู่ในระดับสูง โดยหลักฉันทะช่วยให้ประชาชนรู้บทบาทหน้าที่และเต็มใจไปเลือกตั้ง หลักวิริยะสนับสนุนให้ตั้งใจเลือกผู้สมัครที่ดี โดยพิจารณาคุณสมบัติและผลงานที่ผ่านมา หลักจิตตะส่งเสริมให้ประชาชนศึกษาและพิจารณานโยบายของผู้สมัครอย่างจริงจัง และหลักวิมังสาส่งเสริมให้ตรวจสอบและติดตามผลงานทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งจากการศึกษาของพระบุญเพ็ง สิทธิวงษา พบว่า การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารท้องถิ่นของบุคลากร ได้แก่ 1) ฉันทะ ใช้ความพอใจและเหตุผลในการตัดสินใจ 2) วิริยะ สร้างความรับผิดชอบและความจริงจัง 3) จิตตะ เสียสละและตั้งใจทำเพื่อองค์กร และ 4) วิมังสา ใช้สติควบคุมอารมณ์และเสริมสร้างนิสัยในทางบวก (พระบุญเพ็ง สิทธิวงษา, 2562) และยังสอดคล้องกับการศึกษาของสุภัณฑิต จันทร์สว่าง ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความสามัคคีในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์ คือ การรณรงค์สร้างความรักและความสามัคคี มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถจัดการตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมในการร่วมกันตัดสินใจ (สุภัณฑิต จันทร์สว่าง, 2561)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัยอธิบายได้ ดังนี้

1. หลักฉันทะ (เต็มใจไปใช้สิทธิ) อธิบายได้ว่า การประยุกต์ฉันทะเพื่อส่งเสริมการไปใช้ สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมน พัฒนา จังหวัดระยอง ส่งเสริมประชาชนให้ไปใช้สิทธิ โดยที่ประชาชนเต็มใจปฏิบัติตามข้อกำหนดการ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เต็มใจร่วมออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งการเมืองระดับ ท้องถิ่นและระดับชาติ เต็มใจทำกิจกรรมทางการเมือง ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและ ประเด็นทางการเมือง

2. หลักวิริยะ (ตั้งใจเลือกคนดี) อธิบายได้ว่า การประยุกต์ฉันทะเพื่อส่งเสริมการไปใช้ สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมนพัฒนา จังหวัดระยอง ประชาชนพิจารณาเลือกคนดี มีบทบาทในชุมชน บริหารงานเป็นเห็นการ เปลี่ยนแปลงในพื้นที่เป็นคนดี ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส แก้ปัญหาให้กับท้องถิ่นและชุมชน พิจารณา ตั้งแต่บุคลิกภาพ การวางตน ทักษะคดี วิสัยทัศน์ พร้อมปรับตัว แก้ปัญหาท้องถิ่น

3. หลักจิตตะ (ศึกษานโยบาย) อธิบายได้ว่า การประยุกต์ฉันทะเพื่อส่งเสริมการไปใช้ สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในอำเภอนิคมน พัฒนา จังหวัดระยอง ประชาชนพิจารณาเลือกคนดี นโยบายที่แก้ปัญหาให้กับพื้นที่ มีทีมงานพร้อมที่ จะช่วยเหลือประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในนโยบายและกิจกรรมของชุมชน ท้องถิ่น

4. หลักวิมังสา (ตรวจสอบ ติดตาม ผลงาน) อธิบายได้ว่า การประยุกต์ฉันทะเพื่อ ส่งเสริมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชน ในอำเภอนิคมนพัฒนา จังหวัดระยอง ประชาชนพิจารณาติดตาม ตรวจสอบ ผลงาน กิจกรรมโครงการ ต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้ง การติดตามพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นและสมาชิก สภาตำบลและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ความก้าวหน้าของโครงการที่อยู่ในช่วงระหว่างดำรง ตำแหน่งมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง

สรุปและข้อเสนอแนะ

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองนั้น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในชุมชนมากยิ่งขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิให้มากขึ้น ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แนวทางการปฏิบัติให้ ความรู้แก่ประชาชน สร้างบรรยากาศการตื่นตัวโดยให้ประชาชนร่วมออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรวิจัยเกี่ยวกับ กลไกการพัฒนาการเข้าร่วมรับฟังนโยบายที่ส่งผลต่อท้องถิ่นของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- จังหวัดระยอง. (2566). ข้อมูลประชากร. เรียกใช้เมื่อ 20 มกราคม 2566 จาก https://th.wikipedia.org/wiki/จินตนา_กะตากุล. (2562). การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 4 ตำบลช้างซ้าย อำเภพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6(6), 15-24.
- จิรพันธุ์ วิสูตรศักดิ์. (2547). การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น. ใน วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิรัชยา เกล้าดี และคณะ. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(41), 259-272.

- บททั่วไป เรื่อง ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 3 (6 เมษายน 2560).
- พรอนงค์ เพ็ชรรัตน์. (2551). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระเนาวนนต์ ชยาภินันโท. (2563). จิตสำนึกทางการเมืองในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนใน เขตเทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน. ใน สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระบุญเพ็ง สิทธิวงษา. (2562). การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการท้องถิ่นของบุคลากรองค์การบริหาร ส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6(5), 2459-2480.
- พระปัญญา สุจิตโต. (2564). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง. ใน สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มนฤดี คะนิงคิต. (2544). แรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขต อำเภอ เมือง จังหวัดอุดรธานี. ใน วิทยานิพนธ์จิตวิทยาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนัสนันท์ ศิวะพรพัฒนา. (2564). การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไป ของประชาชนในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. ใน สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิจิตร เกิดน้อย. (2563). พฤติกรรมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของผู้มีสิทธิ เลือกตั้งในตำบลไทยवास อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. ใน สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2547). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: วิทย์พัฒน์.
- สุทน ทองเล็ก. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ. 2562. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุบัณฑิต จันทรสว่าง. (2561). การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อการส่งเสริมความสมานฉันท์ในการบริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์. ใน ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสน ศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Turner, B. S. (2000). Contemporary Problems in the Theory of Citizenship, Citizenship and Social Theory. London: Sage Publications Ltd.
- Yamane, T. (1973). Statistics: An introductory analysis. New York: Harper & Row.